

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 47. Den 22 November 1800.

Trykt i Kiøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Cancellieskriver og Udfesforer i det danske Cancellie.

Offentlig Foranstaltning.

I Anledning af et fra Stiftamtmanden og Biskoppen over Bergens Stift indkommet Forslag til Skolevæsenets bedre Indretning paa Landet i bemældte Stift, er følgende, ved Reskript til fornavnte Embedsmænd, under 7 d. M., indtil videre anordnet og fastsat:

- 1) Naar nogen Klokker eller Degn paa Landet i Bergens Stift ved Døden afgaer, skal strax i samme Præstegjæld bestikkes lige saa mange Kirkesangere, som der ere Kirker, de saa kaldte Kapeller dog uberegneede, hvilke i saa Fald maae ansees at henhøre til det nærmeste Annex.
- 2) Til saadanne Kirkesangere skal fortrinligen vælges de bedste af de nu omgaaende Skoleholdere, som maae
nyde

nyde, foruden deres hidtil hafte, eller herefter forbedrede Skoleløn, ogsaa af det Sogn, for hvilket enhver beskikkes, hvadsmhelst af Offer, Skiverpenge eller andre Afkidentser, Klokkeren hidtil har haft.

- 3) Da ofte paa Landet Brudfolk fra Annexerne vies i Hoved-Kirken, skal den Kirkesanger, til hvis Annex Bruden hører, derved forestaae Sangen, naar der ikke tillige ere flere Brudepar af Hoved-Sognet, men ogsaa i sidste Fald nyde af hans Sogns Brudfolk Offer eller hvilken anden Fordeel efter Skik og Brug.
- 4) Alle disse Annex-Kirkesangere skulle være omgaaende Skoleholdere tillige, og siden, efter deres større eller mindre Flid og Duelighed, eller, naar de ere herilige, da efter deres flere Tjeneste-Aar, fortrinligen berettigede til at ansættes som Kirkesangere ved Hoved-Kirkerne, naar Vakancer indtræffe.
- 5) Kirkesangeren ved Hoved-Kirken skal beholde Klokkergaarden, hvor den er, eller erholde den, hvor det i Tiden kan skee, efter N. L. 2 — 21 — 20, samt nyde hvadsmhelst fast Indkomst af det hele Præstegjæld, det være sig Korn af Kirkerne, eller Penge eller Klokker-Løld, eller hvilke andre staaende Emolumenter, hvert Steds Klokker hidtil har haft. End videre skal ham af den omgaaende Skoleholders Løn, i hvis Distrikt han boer, tillægges en Tredie- eller en Halvdeel, eftersom flere eller færre Bønder boe i Nærheden omkring ham. Derimod skal han vel være

fritagen for at omgaae som Skoleholder, men i dets Sted være forbunden til, uden Betaling, at holde Skole i sit Huus for alle Bønderbørn i nærmeste Omfreds; dog skulde Gaardmændene give ham om Vinteren Lys og Brænde, som af Øvrigheden lignedes enten in Natura eller i Penge; ligeledes skal han for saadan Betaling, som paa ethvert Sted af Amtmanden og Provsten efter Villighed fastsættes og bestemmes, undervise i Skrivning og Regning alle de Børn, der efter deres Alder kunne benytte sig af denne Underviisning, og hvis Forældres Vilkaar tillade saadan Udgift, hvorimod de mindre Formuendes Børn skulde nyde samme Underviisning uden Betaling. Kirkesangeren skal ogsaa, naar nogen af Hoved Sognets omgaaende Skoleholdere det begjære, frit vejlede dem til større Færdighed i Skrivning og Regning, for at kunne blive desto bekvemmere til Annex-Kirkesanger i sin Tid.

- 6) I Sygdoms eller Alderdoms Tilfælde skal Hoved-Sognets Kirkesanger af Provsten beskikkes til Substitut een af Sognets omgaaende Skoleholdere, som derved gives fortrinlig Udgang til at blive Annex-Kirkesanger; dog skal det ikke være den syge eller gamle Kirkesanger formeent, selv at besørge sine Pligters Opfyldelse, ved hvem eller paa hvad Maade han vil, naar kun Sognepræsten dermed vil og kan være tilfreds.

7) Hoved-Sognets Kirkesanger skal af Biskoppen examineres, antages og gives Bestalling paa 1 Rdlrs stemplet Papiir, samt ikke kunne affattes uden efter Lov og Dom. Dog, naar det skulde forarsage denne Kirkesanger alt for lang og bekostelig Reise til Biskoppen for at lade sig examinere, maa Provsten eller en anden dertil duelig Præst konstitueres til paa Biskoppens Begne at examinere ham, og Biskoppen derefter, paa Grund af Provstens Attest, meddele ham Bestalling. Derimod skal Annex-Kirkesangerne examineres af Provsten, og af ham meddeles Bestalling paa slet Papiir; disse maae ogsaa, naar deres manglende Flid eller utilbørlige Forhold af Sognepræsten og Medhjælpere bevidnes, uden videre af Provsten forloves, og skal da, naar de ere fødte i Lægd og ikke have tjent i 10 Aar, saadant strax af Sognepræsten for vedkommende Chæfs anmeldes, paa det at de igjen i Røllerne kunne indskrives.

8) Skolepengene skal indkasseres enten paa den ved Plakat af 5 Mai 1741 befalede Maade, eller hvilken anden Maade, som paa ethvert Sted maatte agtes beqvem, og Restancerne af slike Skolepenge af Amtmanden besørges inddrevne. I Henseende til Mulkternes Bestemmelse for de Forældre, der forsømme at sende deres Børn i Skolen, samt disse Mulkters Inddrivelse, bør Forordningen af 23 Januar 1739

§ 37 fremdeles tjene til Regel, dog saaledes, at Mulkterne tilfalde Skole-Kassen.

9) I Følge Plakaten af 5 Mai 1741, §§ 1, 2 og 3, skal af Amtmanden, Provsten, Præsterne og Fogden, eller, i dennes Forsald, Lensmanden samt tilvarslede 4 Almuens bedste Mænd, forderligst oprettes Skole-Fundatser, hvor de endnu mangle, i hvilke skal tages Hensyn til de foransførte Bestemmelser; og skal disse Fundatser, naar de af Stiftamtmanden og Biskoppen ere ratificerede, strax være gjældende. I øvrigt skal ved saadane Skole-Fundatfers Oprettelse, saavidt muligt, følgende lægges til Grund:

- a) at ingen omgaaende Skoleholder, endog førend han bliver Annex-Kirkesanger, faaer mindre end 8 Rd. i aarlig Løn, men om muligt indtil 16 Rd., efter Distriktets Bidtløstighed og Besværlighed;
- b) at det allevegne paasees, at Skoleholderen ikke alene gaaer om de befalede Vinter-Maaneder, men ogsaa et Par Maaneder om Sommeren, for at lære Børn over 4 og under 7 ALC og Stavning, da disse i den Alder ikke kunne formodes at gjøre synderlig Fremgang om Vinteren;
- c) at de befalede Lyspenge paa Landet, hvor det er gjørligt, og hvor Kirkerne dog med Lys kunne vorde forsynede, inddrages til Skole-Kassen; endelig
- d) at alt, hvad uden ny eller for tung Byrde for Almu-

muen kunde nyttes, maa allevegne anvendes til Skolevæsenets Fremme, saasom: smaae Mulkter ved Forligesses-Kommissionerne eller andre frivillige Gaver, som ellers gaae til de Fattige; Høes Indhøstning af de Kirkegaarde, hvor Skoleholder eller Kirkesanger er saa nær, og hvor ingen lovlig Hjemmel, men ikkun Bedtægt dertil berettiger nogen anden, samt ellers alt, hvad Skole-Direktoerne efter Stedets Leilighed maatte finde brugbart.

Disse Bestemmelser skulle være gjældende, indtil Omstændighederne deri tillade en eller anden Forandring, hvorom Stiftamtmanden og Biskoppen til sin Tid have at indkomme med nærmere Forslag, da denne Skoleplan i øvrigt ikke skal være hinderlig i Udførelsen af en almindelig Skole-Reform for hele Norge, naar en saadan i Fremtiden maatte blive besejret.

Forskrifter.

Under 14 November d. A. er, igjennem General-Toldkammeret, udfærdiget en Plakat af følgende væsentlige Indhold: At Hs. Majestæt i Overeenstemmelse med de Grunde, paa hvilke Allerhøistamme, ved Plakat af 1 Aug. d. A., bevægedes til at forbyde Udførsel af alle Slags Kornvare og deraf tilvirket Brød, Gryn og deslige, finder fornødent at udstrække dette Forbud ogsaa til indenlandsk Kornbrændeviin. Det befales derfor, at her-
 efter, indtil videre, maa intet saadant Kornbrændeviin,
 eller

eller af Kornbrændeviin destilleret Aquavit udsøres fra Danmark, Norge, eller Hertugdømmene, til fremmede Steder under lige Straf, som for Kornudførsel er bestemt, altsaa Barenes eller deres Værdies Konfiskation, og ligesaameget i Bøder, som Værdien beløber, samt 50 Procent i Bøder af Skipperen, som udfører samme. Under dette Forbud indbefattes ikke det, som til Provision for affeillende Skibe er rimeligen fornødent, ei heller det, som fra fremmede Steder er eller vorder indført og tagen paa Oplag til Udførsel.

(Slutning af Forordningen om Qvarantæne-
Indretningen.)

§ 9. Til at afværge Ophold og ufornoden Sinkelse for de Skibe, som komme fra mistænkte Farvande, (saasom: Middelhavet eller Vestindien) men dog kunne være fuldkommen sikre og rene, fordi de ikke have været paa noget besmittet Sted, eller have indladet mistænkelige Vare, ei heller i Søen have været besøgte af barbariske Kapere, eller andre mistænkte Skibe, saa og ingen Syge eller Døde have haft paa Reisen, befales, at alle Lotser skulde være forsynede med en af Kongen approberet Blanqvæt til en Deklaration, som Skipperen og Styrmanden paa et saadant Skib kunne underskrive; og, dersom da disse paategne Erklæringen om, at Skibet i alle Henseender, efter de strengeste Regler, er frit og reent, da fører Lotsen det til hvad Sted det forlanges;

og han leverer den paategnede Deklaration til sin Olsbermand, som ved første Leilighed sender den til nærmeste Quarantæne-Kommission.

Denne Deklaration skal være af følgende Indhold:

”Underkrevne,

førende Skibet

kommende fra

tilligemed Styrmanden paa samme, erklære, at være overbeviste om, at hverken nogen af dette Skibs Mandskab, eller nogen ombord værende Personer, eller nogen Slags Vare, eller Gods, af hvad Navn være kan, er paa nogen Maade besmittet med Pest, eller deslige farlige Sygdomme; ikke heller have vi i Søen været besøgt af nogen Kaper fra Levante eller Afrika, eller haft Døde eller Syge af smitsomme Sygdomme paa Reisen.

Saa sandt hjælpe os Gud og hans hellige Ord.

Datum

Skibsførende

Styrmand.

§ 10. Bemældte Deklaration skal være trykt i flere Sprog, til Brug for de fremmede Skibe, som kunne være underkastede at blive lagt under Quarantæne. Og, da fremmede Skibe maaſkee ei have grønne Flag ombord, ſulle de Lotserne være forsynede med ſaadanne Flag, for at give dem til bemældte Skibe, paa det at de ſtrax kunne hidſes fra Toppen paa dem, der ere Miſtanke underkastede. Naar et Skib har brugt det grønne Flag længer end een Dag, ſkal Lotsen betales 2 Rdlr. derfor;

der.

derimod kan da Skipperen beholde Flaget. § 11. Alle Kjøbstæders og Byers Lotser skulle af Byens Kammerrasse forsynes med et passeligt Antal grønne Flag; men paa Landet og ved Kysterne vil Hs. Majestæt selv lade dette besørge ved Over-Lotserne, Dersom nogen Lots-Baad gaaer ud i den Tid, det er besatet at have Agtsomhed paa Skibe, som kunne være mistænkte, uden at føre med sig et Antal af de fornævnte Deklarationer og grønne Flag, da skal den Paagjældende bøde 5 Rdlr. til Stedets Fattige; hvilken Straf fordobles, naar Forsømmelsen skeer oftere. Bestindes det at Oldermændene har haft Skyld i Forsømmelsen, da bøder han dobbelt.

§ 12. Paa det at denne Anordning kan desto visere werde kundgjort for enhver Vedkommende, befales, at et tilstrækkeligt Antal deraf skal trykkes, og hver Lots leveres et Exemplar; saa og, at deraf omdeles saa mange, som behøves, iblandt Undersaaterne der bød ved Kysterne, eller Fjorderne, i Kongens Riger og Lande. Alle Skibs-Nedere skulle ogsaa uophødeligen forsyne baade deres fraværende og nærværende Skipper med Exemplarer deraf; Saa skulle og Magistraterne levere enhver Skipper, naar han aflægger sin Borger-Ed, et Exemplar. Endeligen skal Forordningen læses fra Prædikestolen, baade nu strax, og herefter, saa ofte smitsomme Sygdommes Tilbringelse, formedelt Skibsfarten, kunde være at befrygte. I øvrigt venter Hs. Majestæt, at saavel Quarrantæne-Kommissionerne, som de vedkommende Øvrighed,

heder.

heder, ville med Omhu og Noiagtighed, vaage over fornævnte Buds Efterlevelse, saaledes, at de derfor kunne staae til Ansvar.

(Fortsættelse af Forordningen angaaende Landmilice-
Indretningen i Hertugdømmene.)

Om den aarlige Forsamling og Landsoldater-
nes Krigsøvelser, deres Mundering, Ge-
vær, og de dem foresatte Over- og Under-
officerer.

- 64) Det stillede Mandskab skal eengang om Aaret regi-
mentvis forsamles, mynstres, øves i Vaaben og
Tjenesten, og med egne Dine underrettes om Alt,
hvad Krigstjenesten fører med sig.
- 65) Denne aarlige Forsamling af de Folk, som høre til
Artilleri-Batallionen i Rendsburg, skeer sammesteds
eller i Nærheden, og det Kavalleri- og Infanteri-Res-
gimenterne tildeelte Mandskab, som ogsaa de til Ka-
valleriet bestemte Heste, samles ved det Regiment,
til hvilket de høre. Samtlige Nationale blive for-
samlede, fulde 28 Dage, Marschdagene ei iberegne-
de, fra 3 til 30 Juni, begge inklusive.
- 66) Mandskabet nyder for den Tid, i hvilken det er
samlet, af Regimentet eller Korpset det ordenantsmes-
sige Traktement, som og der anskaffes dem til He-
stene godt og sundt Foder. Den Nationale faaer der-
imod for hver Dag, som han behøver til Hen- og Til-
bage-

bagemarschen, af sit Jurisdiktions-Distrikt, 8 Sk. om Dagen, hvorved 4 Miil regnes paa een Dag, og de overflydende Veistrækninger, som ei udgjøre 4 Miil, regnes for en Dag; hører han til Kavalleriet, besørgeres Hestens fornødne Pleie af Eieren. Saavel under Forsamlingen, naar Regimentet ei kamperer under Telte, som ogsaa paa Hens og Tilbagemarschen, have Folkene fri Huusly og Natteleie, samt Stald for deres Heste, men intet videre at nyde hos deres Huusværter, undtagen den usædelige sælleds Brug af Jlden paa Jldstedet. Over de Færgesteder, som de have at passere transporteres de frit, og med Kavalleristerne deres Heste.

67) De saaledes forsamlede Nationale skulde paa Samlingsstederne indqarteres saa rummeligt som muligt; og skal Øvrighederne i Tide og paa bedste Maade sørge for, at de til billige Priser kunne faae tilstrækkelige Levnetsmidler, og i Stederne hos Marketenterne varm Epise.

68) I Henseende til de Qvarterer og Natteleier, som skal forskaffes de Nationale, som ogsaa Regimentscheferne, Over- og Under-Officererne og andre Personer, som skulde bivaane den aarlige Wynnstring, som ogsaa deres frie Transport over Færgestederne, skal man rette sig efter Marschrouterne og Anvisningerne af General-Krigskommissæren, som derved iagttager Billighed, Stedernes naturlige Beliggenhed og sin

Instrux. Det samme gjælder ogsaa om de fornødne Kjørseler, ved hvis Udskrivning han ei maa begunstige nogen vilkaarlig Anmodning, men, saa meget som muligt, maa faaene Undersaaterne.

69) I de Tilfælde, da nogen formedelt Sygdom blev hindret fra at møde ved Regimentsforsamlingen, skulle følgende Forskrifter punktligen følges:

- I. Læge manden maa ufortøvet anmeldte dette for Overigheden, som lader Sygdommen undersøge af en eedsvoren Medikus eller Chirurgus og paategner hans Vidnesbyrd, at den intet har bragt i Erfaring, som kunde gjøre den udeblivende Nationales virkelige Sygdom tvivlsom. Skulde ingen saadan Læge eller Gaarlæge være paa Stedet eller i Nærheden, skal den paa Ver og Samvittighed attestere, at den er ved den næste Undersøgelse bleven overbevist om hans virkelige Sygdom. Og skulle disse uden Betaling og paa ustemplet Papire udstedende Vidnesbyrd, om ei ved Folkenes Afmarsch, saa dog derefter med den første eller senest anden Post, af Udstederne, under 5 Rdlr. Straf, sendes til Regimentet.

(Fortsættelsen følger.)

Blandede Efterretninger.

I Anledning af den kongelige Fattigvæsens-Direktions yttrede Ønske om, at den forrige Garder-Stald

ved

ved Christiansborg Slot, under nu varende Indretning, maatte, som hidtil, kunne benyttes til Fattigvaaning, under Direktionens Bestyrelse, endnu i 3 Aar, har det behaget Hs. Majestæt at resolve: at bemældte Garder- Stald maa benyttes som Fattigvaaning til 17 April 1803.

Den ny kongelige Reise-Jagt er bleven kaldt, Øren; den paa gammel Holms Stabel bygte Fregat, Frederikssteen; og, den nybygte Elv-Fregat, Elven.

Hs. Majestæt har, under 31 Oktober d. A., approberet adskillige af Admiralitets- og Kommissariats-Kollegium foreslagne Poster, sigtende til at kombinere Sø-Statens Chor-Skole og Holmens Sogns Fattigskole med hinanden, samt at 1ste Divisions forrige Broens Skolefond og dens Intrader henlægges til bemældte Skoler, for at de kunne bestaae og opfylde deres Bestemmelse.

Den 24 d. M. er John Former meddeelt Bevilling som Translatør i Kjøbenhavn, udi det engelske Sprog.

Ved kongelige Resolutioner, af 12 og 19 d. M., er det bevilget: at Blandkorn, hvori er Hvede, maa, indtil videre, i Kjøbenhavn ansættes at erlægge i Formalings-Afgift til Meel, 14 Lpd. 80 ß; men Blandkorn,

korn, hvori er Rug, ikke Hvede, ligeledes 13 Lpd. 32 $\frac{1}{2}$; dog at disse Afgifter ikke igjengives ved saadant Blandmeels Udførsel af Byen. At Brød af Blandmeel, hvori er Hvede, behandles i Henseende til Konsumtions-Afgift som Brød af Hvede. At den i Konsumtions-Tariffen satte Afgift af Rugbrød, 1 Lpd. 4 $\frac{1}{2}$, herefter alene anvendes paa haardt og paa sigret Rugbrød; men, at blødt famsænget Rugbrød herefter erlægger Konsumtion, 1 Lpd. 2 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$; og, at Brød af Blandmeel, hvori ikke er Hvede, behandles, i Henseende til Konsumtions-Afgift, som Brød af Rug.

Ved Reskript, af Gaars Datum, til Biskoppen over Sjælands Stift, er det tilladt, at Præsteboligen for Sognepræsten ved Garnisons-Kirkens tyske Menighed i Kjøbenhavn, maa ved offentlig Auction bortsalges til Fordeel for Kirken, imod at denne herefter udreder aarlig 300 Rdlr. til Huusleie for bemældte Menigheds Sognepræst.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 21 Novbr. er Personel-Kapellan for Aals Menighed i Ribe Stift, J. N. Krarup, konfirmeret til Sognepræst for bemældte Menighed; Gram. Jur. J. K. Dons bestikket til By- og Raadstueskriver i Nakschov, samt Herredsskriver i Lollands norre Herred; Prokurator H. Bach til Herreds-

redsfoged i Schads Herred, og Prokurator N. L. Deramm til Herredsfoged i Malt-Gjording Herreder under Ribe Stift; Exam. Jur. M. Møller til Byfoged og Byssriver i Præstøe.

Under det tydske Cancellie: Den 11 November ere Kand. Juris J. Lindenhau, J. E. Todsén og J. Jensen bekliffede til Underrets-Advokater i Hertugdømmene. Den 14. Kollaborator J. N. Richter i Hadersleb til Præst i Sonnerstedt under Hadersleb Amt; Borgemeester B. Feddersén, i Husum, i Naade entlediget. Den 15. Kand. Jur. J. A. Schnell i Ikehoe og J. H. Diedrichsen i Kiel til Underrets-Advokater.

Under Generalitetet: Den 24 October er M. H. Ingwersén benaadet med Karakter som Krigs-Assessor. Den 14 November: Ved Dronningens Liv-Regiment til Fods er den karakteriserede Sec. Lieutenant v. Gollowin udnævnt til virkelig Sec. Lieutenant, og Fændrik à la suite v. Bülow til virkelig Fændrik; ved det søndensjeldske Infanteri-Regiment Sec. Lieutenant v. Gedde ligesaa til Prem. Lieutenant ved de Nationale, og Fændrik v. Borsøe til Sec. Lieutenant ved de gevorbné Kompagnier; ved det frivillige røraassiske Bergjagers Korps Prem. Lieutenant Flor bekliffet til Kapitain og Kompagni-Chef; Sec. Lieutenant Hark til Stabs-Kapitain, og Sec. Lieutenant Aas til Prem. Lieutenant; ved Kjøbenhavns Brand-Korps Overbrandmester L. Thrane til Sec. Lieutenant; Examinatus Juris J. Udbye

bye udnævnt til Garnisons-Auditor, samt Magazin- og Ammunitions-Forvalter ved Vardøehaus Fæstning; Under-Chirurg Schade ved Kronprindsens Regiment til Regiments-Feldtsjæer ved Husar-Regimentet, og Premier-Lieutenant v. Heinrich af 3die jydsk Infanteri-Regiment, efter Ansøgning, forundt Afsted med Pension.

Under Finance-Collegium: Den 5 Novbr. er Kassereren ved den schlesvig-holsteenske Kasse i Rendsborg, H. C. Schumacher, efter Ansøgning, i Raade entlediget; Kasse-Kontrolløren P. Behn i hans Sted udnævnt til Kasserer; Fuldmægtigen H. Schleth til Kontroller, og H. M. Matthiessen til Kasse-Fuldmægtig.

Under General-Toldkammeret: Den 19 November er hidtilværende Kopiist i det søndensjeldske Kontoir, J. Collet, beskikket til Fuldmægtig i det vestindiske, og Student H. Hagerup til Kopiist i det søndensjeldske Kontoir under General-Toldkammeret; A. E. Friis, hidtil Udhavns-Betjent i Kobbervigen, til Udhavns-Betjent i Høievarde; Udhavns-Betjenten i Buch van Raae, Lieutenant J. Hübsch, efter Ansøgning, entlediget med Bartpenge; Underbetjent i Bergen, P. K. Kaurin, beskikket til Udhavns-Betjent i Buch van Raae, og hidtil værende Udhavns-Betjent i Helgeraaen, J. Dreyer, til Toldbetjent i Bergen.

Under Admiralitetet: Den 7 November er A. Juul ansat til Kopiist i Revisions-Kontoiret.